

Tilfælde have den samme Indflydelse paa Bestemmelsen af disse Midlers Anvendelse, som de have paa Anvendelsen af alle andre Fonds, hvilket i Virkeligheden vil sige, at den er omtrent aldeles ubunden. Jeg tror ogsaa, jeg kan trøste de Herrer med, at den Omstændighed, at man efter § 11 ikke kan anvende det eventuelle Overtud ganstke, som man vil, ikke har Stort at betyde, thi efter de Beregninger, jeg har Leilighed til at anstille over denne eventuelle geistlige Fond, er der meget større Sandsynlighed for, at den vil faae Understud, end at den vil faae Overtud.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet: Jeg skal kun tillade mig en enkelt Bemærkning med Hensyn til et Udtryk af den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgtreds (Winther), hvilken maaste kunde betragtes som en Sprogbemærkning, men som dog ogsaa maa siges at have sin Realitet. Det forekommer mig ikke at være overensstemmende med Sprogbrugen at sige, at man fraskriver sig en Indflydelse, som man slet ikke har, thi den første Betingelse for, at man skal kunne fraskrive sig Noget, er, at man har Noget at fraskrive sig. Det forekommer mig derfor at være en høist besynderlig Udtryksmaade, naar man betegner et Lovforslag, der aabner en Afgang for Rigsdagen til paa mangfoldig Vis at deltage i Noget, som Rigsdagen i de 25 Aar, Forsætningen har bestaaet, ikke har haft Noget at gjøre med, saaledes som om man fraskrev sig en Indflydelse. Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor vidt der skulde være noget stødende og Noget, der stred mod den Ordning, som finder Sted i andre Forhold, i, at der ikke strax skal kunne tages Beslutning om det Overtud, som maatte fremkomme, vil jeg just ikke fremhæve den Bemærkning, der kom fra den ærede sidste Taler om, at det efter anstillede Beregninger var tvivlsomt, hvorvidt der overhovedet vilde komme noget Overtud, thi efter min fulde Overbevisning vil der komme et saadant, skjøndt der selvfølgelig, naar man ganstke opgiver alle tuungne Offre og Accidentser uden noget som helst Vederlag, vil komme et betydeligt Staa deri. Jeg maa efter de Beregninger, der ere gjorte, anse det for utvivlsomt, at der desuagtet vil komme et Overtud, men det vil, vel at mærke, først komme frem, naar hele Ordningen er gennemført. Deri ligger den afgjørende Grund, som forekommer mig at maatte være slaaende for Enhver, for, at Bestemmelsen i Lovforslaget er tagen, saaledes som den nu staa der. Det vil være umuligt at sige noget bestemt derom eet eller to Aar efter, at Loven er traadt i Kraft i 1875. Den begynder først at virke, naar Aaadensaaret er udløbet i 1876, og der vil da i Aarene 1876, 77 og 78 komme et betydeligt Overtud; og hvorfor? Fordi der da vil blive Tale om mange store Ombeder, der ville blive beskaarne, men om meget færre,

der ville trænge til den Hjælp, Lovforslaget bestemmer. Det er altfaa endnu illusorisk at tale om Overtud; men man maa først se, om Overtudet ikke bliver fuldstændig forbrugt i de følgende Aar. Naar Loven bestemmes til kun at have en Varighed af 10 Aar, og naar efter al Sandsynlighed ikke engang Halvdelen af Aaldene i disse 10 Aar vil skifte Indehavere og komme under Lovens Bestemmelser, er det rimeligt, at man ikke rører ved Overtudet, inden man har et fastere Synspunkt, fra hvilket man kan dømmes om dets Størrelse. Det er da tidsnok at føre Rampen om, hvor vidt Overtudets Anvendelse skal bestemmes af Rigsdagen og Kongen ved Hjælp af Finantsloven eller af Rigsdagen og Kongen ved Hjælp af en anden Lov. Dette tror jeg er uimodsigeligt.

H. Andersen: Jeg skal ikke indlade mig paa at komme ind paa Lovforslaget i dets Helhed, da jeg flere Gange, hvor der har været Leilighed dertil, har tilkjendegivet, at jeg betragtede Lovforslaget som et saadant, at Folket i det Hele taget kan være tjent dermed. Naar jeg skulde sige Noget derom, skulde det være, at jeg vilde sige min Tak til den Tak, som det ærede Medlem for Frederiksberg Amts 4de Valgtreds (P. C. Olsen) bragte Ministeren, fordi han paany havde fremlagt Lovforslaget. Det vilde derved dog formentlig være gjort noget vanskeligere at faae Vælgerbefolkningen til at tro, at man ikke kan faae nogen Præstelønningslov med det nuværende Ministerium. Men Grunden til, at jeg bad om Ordet, er egentlig den, at jeg ønskede at udtale mig om en Sag, der vel er af en underordnet Betydning, og som vel ikke staaer i direkte Forbindelse med Lovforslaget, men som dog ligger det saa nær, og er af saa megen Betydning, at jeg tror, at den passende kunde fremdrages her og faae sin Afgjørelse ved denne Lovs endelige Vedtagelse. Ved Tiendeafløsningen er nemlig en Del af Tienderne bleven afløst saaledes, at de betales med Penge efter Kapitelstart, og en Del Tiender ere afløst paa den Maade, at de betales med Korn in natura, som Tiende-eierne da sælger til en eller anden Kjøbmand, til hvem Tiendeyderen saa skal bringe det. Det er et Forhold, der er meget uheldigt, og som har givet Anledning til megen Misforstøelse, idet der tidt er opstaaet Meningsforskjelligheder mellem Tiende-eieren og Tiendeyderen om, hvorledes det Korn skal være, som skal leveres i Tiende. Sa, jeg kjender endogsaa et Exempel paa, at det er kommet saa vidt, at den Kjøbmand, til hvem Tiende-eieren havde solgt Tiendekornet, har erklæret til Tiendeyderen, at han ikke kunde modtage Kornet efter den Accord, han havde gjort med Tiende-eieren, men derimod vilde han give Tiendeyderne Tilstaelse for, at de havde budt ham Tiendekorn, som var lige saa godt som det,